

Stockholm den 16 maj 2019

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Översänds endast per e-post

Remissyttrande över promemorian Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Ds 2019:4) – dnr Ku2018/02102/DISK

1. Sammanfattning

1.1 Centrum för rättvisa välkomnar utredningens förslag om inrättande av en ny myndighet för mänskliga rättigheter i Sverige.

2. Om Centrum för rättvisa

2.1 Centrum för rättvisa är en ideell och oberoende stiftelse med uppdrag att värna enskildas grundläggande fri- och rättigheter genom rättsprocesser och opinionsbildning.

3. Centrum för rättvisas synpunkter

3.1 Inrättandet av en ny myndighet för mänskliga rättigheter i Sverige kan bidra till att främja och skydda de mänskliga rättigheterna, samt till att stärka allmänhetens medvetande och kunskaper om sina grundläggande fri- och rättigheter.

3.2 Vad gäller enskilda förslag i promemorian önskar Centrum för rättvisa lämna följande synpunkter.

- 3.3 Centrum för rättvisa vill understryka vikten av att civilsamhällets aktörer involveras i institutionens arbete (avsnitt 4.3). Såsom utredningen själv betonar är syftet med institutionen att den ska skydda och främja de mänskliga rättigheterna på en nationell nivå (avsnitt 4.1). För att säkerställa detta föreslår Centrum för rättvisa att det särskilt föreskrivs i den nya lagen att institutionen, vid sidan av kontakter med internationella organisationer, även ska ha kontakter med nationella organisationer.
- 3.4 Centrum för rättvisa tillstyrker utredningens förslag att institutionen ska inrättas som en ny myndighet (avsnitt 5.2.2). Centrum för rättvisa har ingen erinran mot att myndigheten placeras under regeringen, förutsatt att institutionens oberoende garanteras på de sätt som utredningen föreslagit i kapitel 6.
- 3.5 Centrum för rättvisa tillstyrker utredningens förslag att institutionen ska ledas av en styrelse vars ledamöter byts ut vart femte år (avsnitt 6.2.2 och 6.2.6). Centrum för rättvisa instämmer i utredningens bedömning att det ska finnas möjlighet att utse en ledamot på nytt fem år från det senaste uppdragets upphörande för att tillgodose styrelsens behov av ledamöter med rätt erfarenhet och kompetens (avsnitt 6.2.8).
- 3.6 Centrum för rättvisa tillstyrker utredningens förslag att förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting på institutionens begäran ska lämna uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits i den egna verksamheten för att säkerställa de mänskliga rättigheterna och delta i överläggningar (avsnitt 7.1.2). Centrum för rättvisa anser dock att denna skyldighet bör omfatta även domstolar och vissa andra organ med domstolsliknande uppgifter. Institutionen får naturligtvis inte på något sätt styra eller påverka

domstolarnas eller andra organs rättskipande verksamhet i enskilda fall (se 11 kap. 3 § regeringsformen). Centrum för rättvisa har dock svårt att se på vilket sätt domstolarnas självständighet skulle minska av en skyldighet att bistå med uppgifter till den nya myndigheten t.ex. om vilka organisatoriska åtgärder som vidtagits för att säkerställa skäliga handläggningstider enligt 2 kap. 11 § 2 st. regeringsformen och artikel 6 Europakonventionen.

Fredrik Bergman
Chef för Centrum för rättvisa

Helena Myrin